

תוסייה-כהן יוסף ושלמה משרד עורכי דין ונוטריון
TOUSSIA-COHEN JOSEPH & SHLOMO Advocates & Notary

Toussia-Cohen Joseph	adv.	עו"ד	תוסייה-כהן יוסף
Toussia-Cohen Shlomo (L.L.M)	adv. *	עו"ד *	תוסייה-כהן שלמה
Cohen Yosef	adv.	עו"ד	כהן יוסף
Davidian Elkana	adv.	עו"ד	דודיין אלקנה

* Member of the New-York Bar

* חבר בלשכת עורכי הדין של ניו-יורק

ירושלים, 3 דצמבר 2020
סימוכין: א-650 (1)

לכבוד
חברי ענף רכב
איגוד השמאים בישראל

א.ג.נ,

הנדון: עדכון פסיקה – שיקול דעת שמאי בקביעת עלות שעת עבודה

1. בימים האחרונים התקבל פסק דין משמעותי הנוגע לתחום שמאות הרכב אשר מצאתי לנכון להביא לידיעתכם. לפסק דין זה צפויה להיות השפעה הן על עבודתם המקצועית של שמאי הרכב והן על מערכת היחסים שבינם לבין נותני שירותים אחרים בענף.

2. פסק הדין ניתן בתיק ת.א. 17445-09-19 רכב זוד, מוסכים ש.ר.ד. (1995) בע"מ נגד ש. (טרם פורסם, 30.11.20).

המדובר בתביעה כספית ע"ס למעלה מ-150,000 ₪ שהוגשה על ידי מוסך כנגד שמאי אשר ערך שומות נגדיות עבור חברות ביטוח ובהן הפעיל את שיקול דעתו המקצועית וקבע מחיר שעת עבודה (180 ₪) אשר אינו תואם את מחיר שעת העבודה הנדרש על ידי המוסך (297 ₪).

המוסך טען כי בעקבות קבלת חוות דעת אלה הפחיתה המבטחת את הפיצוי המשולם ללקוחותיה ואלה מצידם זרשו מן המוסך להפחית את דרישת שכרו ולהתאימה לתשלום שאושר על ידי חברת הביטוח.

לטענת המוסך קיזוז זה בתשלום הלקוחות גרם לו לא רק נזק כספי ישיר של 33,903 ₪ אלא גם נזק של אובדן לקוחות, אובדן הכנסות ועוגמת נפש בסך של 120,000 ₪.

3. התביעה נדונה בבית המשפט השלום בתל אביב אשר דחה את התביעה על הסף תוך שהוא קובע שתי קביעות משמעותיות ביותר.

א. בית המשפט קבע כי בין השמאי העורך חו"ד נגדית לבין המוסך אין "יריבות".

בית המשפט קבע כי ייתכן שהשמאי אחראי כלפי הלקוח (גם עניין זה הושאר על ידי בית המשפט בספק) אך קבע כי אין כל הסתמכות של המוסך על חוות דעתו של השמאי שנערכה עבור חברת הביטוח.

תוסייה-כהן יוסף ושלמה משרד עורכי דין ונוטריון
TOUSSIA-COHEN JOSEPH & SHLOMO Advocates & Notary

Toussia-Cohen Joseph	adv.	עו"ד	תוסייה-כהן יוסף
Toussia-Cohen Shlomo (L.L.M)	adv. *	עו"ד *	תוסייה-כהן שלמה
Cohen Yosef	adv.	עו"ד	כהן יוסף
Davidian Elkana	adv.	עו"ד	דודיאן אלקנה

* Member of the New-York Bar

* חבר בלשכת עורכי הדין של ניו-יורק

ב. בית המשפט קבע כי לשמאי שיקול דעת עצמאי בעריכת חוות הדעת גם לעניין מחיר שעת העבודה.

בית המשפט הסתמך על הוראות סעיף 158 לחוק רישוי שירותים מקצועות בענף הרכב תשע"ו-2016, על תקנות רישוי שירותים ומקצועות בענף הרכב (השפעה אסורה על שיקול דעת של שמאי רכב) התשע"ח-2018 ועל ההנחיות המקצועיות שהפיץ משרד התחבורה.

בית המשפט קבע כי אין לתובעת עילה משפטית לחייב את שמאי הרכב לכלול בחוות דעתו עלות שעת עבודה על פי עמדת המוסך. בית המשפט אף הגדיל לעשות וקבע כי:

"אפילו יוכח שהנתבע טועה בהערכתו את עלותה שי"שעת עבודה" או טועה ברכיבים אחרים של השומה שהוא עורך אין כל אפשרות להתערבות בשיקול דעתו המקצועי ומתן הוראה קטגורית וגורפת לנתבע "להתאים" את חוות דעתו למחירים שמבקשת התובעת לגבות מלקוחותיה. ניתן, כמובן, לטעון לטעות שטועה שמאי. ניתן לטעון שיש להעדיף חוות דעת של מומחה אחר על פניו או שאין לקבל את חוות דעתו. לא ניתן לעתור לכך שהשמאי ישנה את חוות דעתו שלו הוא, כך שזו תתאים לאינטרסים של התובעת".

4. אף שמדובר בפסק דין שניתן ע"י בית המשפט השלום ולפיכך אינו תקדים מחייב (ובסייג הנוגע לכך שטרם חלף המועד להגשת ערעור על תוכנו) הרי שהוא בעל חשיבות רבה לתחום שמאות הרכב.

כידוע לרבים מכם, בעבר התעוררה מחלוקת בין שמאים רבים בנוגע להיקף שיקול הדעת שיש להם בשעה שהם מעריכים את עלות שעת העבודה במוסך ואף הופצה בין החברים חו"ד משפטית אשר טוענת כי אין לשמאי סמכות לקבוע כל מחיר למעט זה המופיע על השלט במוסך.

עמדתו המקצועית של האיגוד הייתה כל העת כי שיקול דעתו של השמאי הוא מוחלט ולא ניתן להגבילו גם בעניין זה. נראה כי עמדה זו קיבלה חיזוק משמעותי אשר מוצא ביטויו לא רק בהוראות הנוהל של משרד התחבורה אלא גם בפסיקת בתי המשפט.

בכבוד רב,

שלמה תוסייה-כהן, עו"ד

A650-113/letters

רח' יפו 99 ת.ד. 28028 ירושלים 9128001 טל. 02-6245947 פקס. 02-6232349

99 Jaffa St. P.O.B. 28028 Jerusalem 9128001 Tel. 02-6245947 Fax. 02-6232349 e-mail: jtc@jtc-law.co.il